

BUITEN

23^E JAARGANG N^O. 49

ZATERDAG 7 DECEMBER 1929

Foto C. J. Steenbergh

BOSCH- EN WATERPARTIJ TE POSTWIJCK

Redactrice: RO VAN OVEN

INHOUD:

DE BEMOEIAL, DOOR C. ROWLAND (3)	BLZ. 578
DECEMBER (GEDICHT), DOOR TINE STIJGER-KROPHOLLER	BLZ. 579
POSTWYCK (SLOT), (GEÏLL.) DOOR FRANS HULLEMAN	BLZ. 580—582
DE ETALAGEPLANT (KORT VERHAAL, BEKROOND MET DEN EERSTEN PRIJS), DOOR FOX	BLZ. 581
VAN HET VADERLAND VAN DEN CACTUS (GEÏLL.), DOOR MATTY VIGELIUS	BLZ. 582—583
GROOTMOEDER MOET HET NOG MAAR EENS LEEREN.... (EEN ST. NICOLAAS-GESCHIEDENIS), DOOR BERNARD CANTER	BLZ. 583
DE KLEINE VERDRIETELIJKHEDEN VAN POES (GEÏLL.), DOOR M. V. G.	BLZ. 584—586
EEN OUD, SCHILDERACHTIG DUITSCHE STADJE (SCHLITZ), (GEÏLL.), DOOR M. C. ROUVEROY VAN NIEUWAAL	BLZ. 586—587
„SAN VIGILIO” (GEÏLL.), DOOR ANTOINETTE VAN HOYTEMA	BLZ. 587—588
IN HET RIJK DER STILTE (DE REIGER IN DE BIEZEN) DOOR CHARLES G. D. ROBERTS (I)	BLZ. 588
DE BELGISCHE BANK TE BOEKAREST (ILL.)	BLZ. 588

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Men gelieve alles wat de Redactie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Redactrice Mw. Ro van Oven, Emmastr. 15, Amsterdam, stukken voor de Administratie aan de Uitgevers N.V. Scheltema & Holkema's Boekhandel en Uitgevers-Mij., Rokin 74—76, Amsterdam, Met de toevoeging: „Voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht, ook achter op de foto's

Nieuw verschenen nummers 25 ets., oudere 50 ets.

DE BEMOEIAL

DOOR C. ROWLAND

3)

WIJ hebben twee expedities voor dit doel ondernomen”, vervolgde Miss. Kimball. „Een naar Borneo en een naar de Amazone-rivier. In Borneo vond mijn vader een soort Phymatidae¹⁾, die op bijen en wespen jaagt. Maar uit de genomen proeven bleek, dat het loslaten van deze insecten in dit klimaat rampzalige gevolgen zou hebben. Hier in Amerika hebben zij geen natuurlijke vijanden, daar de scherpe geur alle andere insecten, evenals ratten, vogels, vleermuizen en andere insecten-eters verjaagt. Het gevolg is, dat de Phymata angstwekkend zou vermeederen, de heele insectenwereld uit haar evenwicht brengen, een onberekenbaar kwaad zou doen. Er moest dus nu een ander insect gevonden worden, dat op zichzelf ongevaarlijk, de te snelle toename der Phymata zou voorkomen”.

Nu begon het mij werkelijk te interesseeren.

„In dit opzicht” vervolgde Miss Kimball, „had de laatste tocht naar de Amazone-rivier groot succes. Mijn vader en dokter Muller verzamelden een groot aantal exemplaren van een variëteit van dezelfde familie; een geurloos insect dat zij *Phymata Mullerensis* noemden en dat zich gretig op de P. Kimballis werpt. Voor andere insecten is het betrekkelijk ongevaarlijk.”

„Het is kolossaal”, riep ik uit.

1) Roofgierige insecten, die zich in bloemen verbergen om andere insecten buit te maken.

„Nu zal ik” vervolgde Miss Kimball, „om verwarring te voorkomen de P. Kimballis „de Plaag” noemen, want dat zou ze worden als ze losgelaten werd en de P. Mullerensis als den „Redder” aanduiden. Ofschoon overtuigd dat de Redder de Plaag binnen de perken zou kunnen houden, wou vader de Plaag niet in vrijheid laten, alvorens hij een sterke kolonie van Redders had gekweekt. Inmiddels had hij een tegenzin opgevat tegen Dokter Muller en gij kunt u dus zijn ontzetting denken, toen dokter Muller voorstelde, dat zij de Plaag zouden loslaten om dan, als deze begonnen was de oogsten in heel het land te vernielen en de regeering een hooge premie zou uitloven voor hun verdelging, met den Redder voor den dag te komen en het geld en den roem te oogsten die ze daardoor zouden verwerven”.

„Die Muller is gewoonweg een bandiet” zei ik.

„Nog erger”, antwoordde zij opgewonden. „Slechts een natuurvorschuer kan ten volle begrijpen hoe vreeselijk het is een natuurlijk evenwicht te verstoren. De gevolgen van zoo een daad zijn onberekenbaar. Denkt u eens aan de groote rol die de insecten in de plantenwereld spelen! Denkt u eens aan wat de bijen alleen doen! Men zou net zoo goed het land te vuur en te zwaard kunnen verwoesten! Zoodra mijn vader merkte wat Muller van plan was, trad hij zeer diplomatiek op. Inplaats van den man voor schurk uit te maken, zocht hij tijd te winnen en trachtte hij de insecten in zijn bezit te krijgen. Hij maakte een afspraak met Muller om hem in New York te ontmoeten en spoedde zich toen naar Long Island, waar het hem niet moeilijk viel zich toegang te verschaffen tot Muller's laboratorium, zoo veel van de „Plaag”-insecten te bemachtigen als hij kon en de rest te doden —”.

„En dat waren de exemplaren die Muller uit mijn bureau heeft gestolen?” riep ik uit.

Zij knikte. „Ja, Mr. Pembroke. En vader zag ook, dat Mullers heele voorraad van Redders dood was”.

„Maar als uw vader een kolonie Redders heeft, komt het mij toch voor, dat hij Muller heelemaal in zijn macht heeft. Muller zal toch de Plaag niet loslaten, alleen om te zien hoe uw vader met zijn Redders voor den dag komt en met de eer gaat strijken”.

Miss Kimball boog zich voorover en keek mij aan met haar betooverende oogen.

„Mr. Pembroke”, zei ze ernstig, „vader's Redderskolonie is ook stervend”.

„Maar dat weet Muller niet —”.

„Ongelukkigigerwijs weet hij 't wel. Hij zal ook zoo rede-neeren, dat, als hij ze niet in 't leven heeft kunnen houden, het vermoedelijk vader ook niet gelukt zal zijn. Het gevaar ligt hierin, dat, als Muller weet dat de Redders dood zijn, hij de Plaag kan loslaten en zich ijlings naar de Amazone kan spoeden om Redders te verzamelen. Maar tegen dat hij terugkomt, zal het land al verwoest en kaalgevreten zijn als Egypte door de sprinkhanen. En als Muller geen succes heeft, of als hem een ongeluk overkomt, zijn de gevolgen niet te overzien. Het ergste is, dat vader ziek is. Hij wordt verteerd door koorts en ik betwijfel of hij levend terug zou komen, als hij zelf naar de Amazonerivier vertrekt”.

Verbluft zonk ik in mijn stoel neer. Dus dat was het gevolg van mijn bemoeizucht! Als ik niet van het balkon was gesprongen, had Professor Kimball zelf het mandje opgeraapt. Maar hij had op mij vertrouwd, zoodat ik er mee in mijn hand was blijven staan, Muller had ontmoet en alles had bedorven.

Miss Kimball, die geen oogenblik vermoedde, dat mijn tusschenkomst eenige andere oorzaak had dan belanglooze voorkomendheid, was mij dankbaar voor mijn hulp en betreunde met mij het verlies der brieven.

Om de waarheid te zeggen, trok ik mij dit verlies sterker aan dan het verhaal van die insecten. Ik had groot vertrouwen in het staande leger van Amerikaansche insecten en de verdelgingsmiddelen, die zeker van alle kanten zouden worden aangevoerd. Ik was overtuigd dat, al rieken ze nog zoo sterk en dreigden nog zoo hard, de Plaaginsecten vernietigd zouden worden vóór ze de grenzen van hun eerste nederzetting hadden overschreden.

Maar met mijn brieven stond het heel anders. De schrijfster was een van mijn oudste en liefste vriendinnen, de vrouw van een bekende persoonlijkheid; en de correspondentie had betrekking op verwickelingen, waarbij ik het voorrecht had gehad een belangrijke rol te spelen in haar ontwarring. Er stonden genoeg aanwijzingen in om te begrijpen wie de be-

doelde personen waren en als ze in handen waren gevallen van een gewetenloos mensch, kon schandaal, een drama, schande er het gevolg van zijn.

Bij die gedachte liepen koude rillingen over mijn rug en ik moet er zeker heel ernstig hebben uitgezien, want Miss Kimball, die mij aandachtig aankeek, vervolgde:

„Het gebeurde is duidelijk genoeg, Mr. Pembroke. Dokter Muller heeft u hierheen gevolgd, is uw naam te weten gekomen door den liftboy, is hier gekomen toen hij wist dat u weg was, en heeft uw bediende misleid. Het kostte hem slechts enkele seconden om het bureau open te breken en het mandje te bemachtigen, dat hij waarschijnlijk in elkaar geknepen en in zijn zak gestoken heeft. Toen zag hij uw brieven en nam ze mee in de hoop dat het een particuliere correspondentie zou zijn, die het u wat waard zou zijn om terug te krijgen. En nu houdt hij ze in zijn bezit om te voorkomen, dat u een aktie tegen hem instelt wegens het openbreken van uw bureau. Ik geloof niet, dat uw bediende er iets mee te maken heeft. De vraag voor ons is nu: „Wat moeten wij doen?”

„Jawel”, gaf ik toe, „dat is de vraag. Die brieven vertegenwoordigen een vertrouwen, in mij gesteld en hun publicatie zou niets minder dan een ramp beteekenen voor het betreffende gezin”.

„Het spijt me zeer”, zei ze; en er was een stugheid in haar stem, die ik niet begreep. „Het is natuurlijk zeer te betreuren, Mr. Pembroke. Maar een huiselijke ramp is niet te vergelijken bij een nationale. Met alle respect voor uw verlies, komt het mij toch voor, dat onze eerste plicht is het land te behoeden voor de ramp, die het gevolg zou zijn van het loslaten van de Plaag door dokter Muller”.

Haar toon prikkelde mij en dus was mijn antwoord misschien niet zoo ridderlijk als zij had mogen verwachten.

„Hoewel ik het gevaar dat ons land dreigt, betreur”, zei ik, „moet ik eerlijk bekennen, dat het mij voorkomt dat gij overdrijft. Niemand kan precies voorspellen wat er gebeuren zal als de Plaag losgelaten wordt; terwijl er geen twijfel mogelijk is aan wat er gebeuren zal —”.

„Met u, als uw brieven in verkeerde handen komen”, viel zij mij in de rede, terwijl haar oogen vonken schoten. „Werkelijk, Mr. Pembroke, uw standpunt is niet bepaald wat men — altruïstisch zou kunnen noemen. Denk eens aan de duizenden menschen die geruïneerd kunnen worden door de Plaag! De vernieling van miljoenen bunders bouwgrond: tarwe en koren en graan en vruchten! En u zult ten slotte moeten toegeven, dat het heel verkeerd is compromittante brieven te bewaren”.

„Inderdaad”, snauwde ik terug, „en wat dunkt u van de ethiek om insekten te bewaren die maar vrij hoeven te komen om het heele land kaal te vreten? U geeft te kennen, dat ik mijn brieven had moeten vernietigen. Waarom heeft uw vader de Plaag niet vernietigd, toen hij zag dat zijn mooie Redders slap in de knieën werden?”

Wij waren nu beiden kwaad geworden. Zij dacht zeker, dat ik voor mijzelf vreesde als de brieven in verkeerde handen zouden komen en dat ze betrekking hadden op een weinig eervolle intrige waarbij ik betrokken was; terwijl ik in werkelijkheid slechts bij de zaak betrokken was, doordat ik mij met de beste bedoelingen ter wereld er mee bemoeid had.

„Ik ben niet hier gekomen om kritiek op mijn vader te hooren” zei Miss Kimball opstaande. „Ik had gehoopt dat u een idee aan de hand zoudt kunnen doen, een plan, om dien ellendigen Muller te dwarsboomen, die wil profiteeren van de ellende waarin hij ons land kan dompelen. Maar daar u nergens anders aan denkt dan aan uw compromittante brieven —”.

„Ze zijn niet compromittant — tenminste niet voor mij”, zei ik.

„Het is altijd de vrouw, die onder dergelijke dingen moet lijden, heb ik wel eens gehoord”, antwoordde zij. „Maar wat mijn vaders insekten betreft —”.

„Voor zoover ik kan nagaan”, zei ik, nu echt woedend, „waren het uw vaders insekten niet, maar die van Muller, door uw vader uit Muller's laboratorium gestolen. Muller's plan is natuurlijk slecht en verachtelijk, maar ten slotte heeft hij, toen hij de insekten uit mijn bureau stal, slechts genomen wat hem toebehoorde. Terwijl mijn brieven —”.

„Och, loop heen met uw brieven!” riep zij uit, wit van woede. „Met welk recht hebt u er u eigenlijk mee bemoeid?”

„Met geen enkel recht”, antwoordde ik koeltjes, „ik deed het alleen uit pure, dwaze nieuwsgierigheid”.

„Wat?” riep zij uit, mij verbaasd aanstarend.

„Zoo is 't”, zei ik. „Nu ik toch van iedereen zeg hoe ik over heur denk, zou het niet eerlijk zijn, als ik mezelf beter wou voordoen dan ik ben. Ik had u aan het station gadege-slagen en ik werd opgevreten van nieuwsgierigheid om te weten wat er, voor den duivel, in dat mandje kon zitten. Ik bleef op het balkon staan om te zien of ik niet te weten kon komen waar die vreemde lucht vandaan kwam; en toen uw vader het mandje liet vallen, sprong ik er op af, als een kat op een muis”.

Zij keek mij aan met ongeloof en toorn. Toen overtoog een kleur van kwaadheid haar bekoorlijk gezicht.

„Jij — jij — jij leelijke ouë bemoeial!” riep zij uit.

„Zoo is 't”, gaf ik toe. „Dat is precies wat ik ben — behalve dat ik niet oud ben, ik ben pas drie-en-dertig geworden”.

Zij keek mij steeds verbaasder aan. Toen beet ze op haar lip.

„Maar u hebt het mandje toch niet geopend?” vroeg zij.

„Neen”, zei ik. „Al ben ik een bemoeial, ik heb eergevoel. Ik heb het mandje in mijn bureau weggesloten en ben ge-vlucht — uit angst dat de verzoeking anders te groot zou worden”, antwoordde ik kribbig.

Een oogenblik keek zij mij aan, sprakeloos van verbazing; toen sloeg zij de handen voor haar gezicht en keerde mij den rug toe. Ik zag haar schouders schokken en vermoedde dat zij weende van woede en spijt. Bij dit gezicht verdween mijn geprikkeldheid en maakte plaats voor diep medelijden.

„Het spijt mij vreeselijk —”, begon ik; maar zweeg toen zij zich omkeerde en ik zag, dat zij trachtte haar lachen te bedwingen. Toen ze mijn berouwvol gezicht zag, kon ze zich niet meer goed houden en zonk ze lachend in een stoel neer. Zij lachte zoo hard, dat ik ongerust werd en, niet wetend wat te doen, probeerde haar hand te grijpen. Zij trok ze terug en hield op met lachen.

„Dat is de gekste geschiedenis, die ik ooit gehoord heb”, zei ze, haar oogen afdrogend met een fijn doekje. „Waarom hebt u het mij verteld?”

En zij keek mij nieuwsgierig aan.

„Och, ik had op iedereen aanmerkingen gemaakt en vond, dat ik ook mijn portie ervan verdiende”, zei ik. „Maar, zie hier, Miss Kimball. Het is allemaal mijn schuld. Het is waar, dat ik er mij mee bemoeid heb, maar ik deed het met goede bedoelingen en nu ik de boel zoo in de war gestuurd heb, zal ik u een ding beloven. Ik zal niet rusten voor ik ze ook weer in 't reine gebracht heb. Waar woont die schavuit van 'n Muller?”

Zij zei mij waar zijn bezitting op Long Island gelegen was en vertelde mij dat zij aan een landtong stond en geheel met prikkeldraad was afgesloten.

„Morgen ga ik hem opzoeken”, zei ik.

„Hij zal u niet ontvangen”, antwoordde zij.

„Laat u dat maar aan mij over. Zoo straks zal uw trein vertrekken, dus zal ik u naar het station brengen —”.

„Dat is absoluut niet noodig”, zei ze. „Het is maar een stapje”. Zij trad voor den spiegel om haar hoed op te zetten en ik lette op hoe bevallig ieder harer bewegingen was.

„Zoo u wilt”, antwoordde ik. „Morgen ga ik Muller opzoeken en ik zal u het resultaat van ons onderhoud berichten”.

Zoo verlieten wij elkaar.

(Wordt vervolgd)

DECEMBER

Hoor December weer eens kreunen
Door het hoge schoorsteengat!
Hoor hem weer eens zuchten, steunen!
Ach, wat is hij moe en mat!

Zie toch hoe zijn baard en haren
Sleepen langs den grauwen grond!
Pegelijs, zoo dun als garen,
Groeit in stekels om zijn mond.

Hè, December, wat een kleuren!
Alles maak je moddergrijs!
Kom, laat toch de wolken scheuren,
Of breng anders sneeuw en ijs!

TINE STIJGER-KROPHOLLER

Foto C. J. Steenbergh

VOORZIJDEN VAN POSTWIJCK, WAAR HET IDYLLISCHE RIVIERTJE DE ANGSTEL NAUWELIJKS ZICH ROERT

POSTWIJCK

(Slot)

DOCH het mooiste van al is de groote en grootsche tuin met zijn eeuwenoude boomen, zijn prachtige platanen, trieste treuresschen, bonte iepen, breede beuken, terwijl het gebladerte van berken, linden en acacia's, ruischend en donker zingt in het licht van elken nieuwen dag. ☼ Hier te gaan langs de paden, loopend over de bruggetjes, die de vischvijvers met zijn biezen en riet zoo vertrouwelijk overschaduwden, hier te toeven onder de bronzen peren, terwijl ginds uw oog wordt aangedaan door een appelboompje met tweeërlei soort fruit, is een onvergetelijke weelde en een lach, een juichkreet waard. De lezer(es) zal misschien denken, dat ik in mijn lyrische bewondering de waarheid verfraai en sprookjes vertel. Integendeel. Ik ontdekte een appelboompje met rechts strenge prinsesse noble's fier-hangend aan de takken, terwijl links, roodgeaderde appeltjes bol hingen en opgeënt waren aan den stam. ☼ In den tuin van Post-Wijck is het beeld van Holland's schoonheid volkomen in het licht gesteld. Het is niet de wilde schoonheid van de romantische bergen. Het is niet de woudkreet van den adelaar, die zich met wijden vleugelslag boven het geboomte verheft, neen, 't is meer het zoet gekoer van simpele duiven, die zich hier vereenigd hebben in de nabijheid van dons-zachte konijntjes met oogjes schooner en doorschijnender dan edelsteenen, terwijl in die omgeving de schoonste bloemen bloeien en de roode tomaten vurig glansen naast de bleeke perziken in de kas. ☼ De tegenwoordige eigenaar en bewoner van Post-Wijck, de heer C. L. Dekker, is een man, die met groote genegenheid en, ik zou haast zeggen, landelijke, standvastige toewijding, zijn tuin, zijn bezit verzorgt. Indien niet door dagelijksche aanschouwing en bewerking zoo'n tuin vol ooft- en andere boomsoorten, met bewakende handen van tuinlieden, wordt op orde gebracht en

rein gehouden, dan ontaardt zoo'n kostelijke maar kostbare buitenplaats binnen eenigen tijd tot een ruïne. Er zijn sporen, die er op wijzen, dat in vroegere tijden een boom gerooid werd om een som van duizend gulden in handen te krijgen. ☼ In de omgeving van dit Huis is nu letterlijk alles wat een denkend hoofd en een droomend hart zich maar voorstellen kan. Men ziet er de visschen spartelen in den vijver, men loopt verder en vindt er de framboosvormige, Japansche wijnbessen aan de struiken, de magnolia's of tulpenboomen bloeien er reeds vroeg in het voorjaar en aan het einde van den tuin ligt aan de overzijde van het water een bosschage waarvan de dichter zong: „O, als dit boschje klappen kon, wat melde het al vrijage!” ☼ Het is een tuin voor dichters, die het strijdgewoel in de groote steden ontvluchten en de rust kunnen inademen van wat Natuur hier rijkhandig biedt. En de wijde, groene landen waarin het zware en vette vee van Holland loom ligt of grazend stapt, met zijn molens in het verschiet, met zijn zilveren linten van sprankelende watertjes, strekken zich vóór en achter het Huis, zoo ruim en grensloos uit, dat men de egoïstische bepaling van den oorspronkelijken eigenaar en grootgrondbezitter verklaarbaar gaat vinden, toen hij een servituut op deze landen plaatste, waarbij bepaald werd, dat deze niet bebouwd mochten worden met het oog op het schoone vergezicht, waarvan de bewoners van Post-Wijck tot in lengte van dagen zouden genieten. ☼ Zoodra de aandachtige beschouwer Post-Wijck bereikt, valt het hem op, dat de ongeveer 150 Meter lange en keurig-geschoren haag waarachter de hooge iepenboomen als fiere schildwachten oprijzen, een indruk maakt van nette gezelligheid, waarachter het diep-donkere water van den vischvijver met zijn overhangend geboomte en schotelronde bladen van de witte lelie, prachtige licht- en kleurglansen aan de oppervlakte doet

schijnen als het zonlicht door het gebladerte van de boomen sprankelt en gouden loovertjes naar beneden strooit. ☼ Hier is de hollandsche schoonheid en innigheid, hier zijn kronkelende lanen met teer-paarse asters, waarin het leven als in droom verglijdt. Hier zwieren de wolken als statige zeilen van onzichtbare schepen door het luchtruim. Hier jaagt de regen U niet zoo patsend en striemend in het gelaat als in de groote steden, hier is het in den winter even mooi als in den zomer, hoewel de duisternis des avonds en des nachts rond Post-Wijck geheimzinnig spoken kan. En als het ijzelt langs de wegen en men per auto naar Post-Wijck sukkelt, dan verlangt men naar een zomerdag om deze sprookjes-mooie omgeving te zien waar nog de bel aan het Huis, dicht bij het dak, den tijd van middag-thee of avondmaal verluiddt en de gastheer onze handen met bloemen en de zakken vol vruchten stopt. ☼ Post-Wijck is een aandachtige beschouwing en een eenigszins lyrische, bijna kritieklooze beschrijving als deze overwaard.

FRANS HULLEMAN

DE ETALAGE PLANT *)

TOEN ik een kleine jongen van zes jaar was, woonden mijn ouders buiten in een groot, ouderwetsch huis. Zooals dat meestal in die buitenhuizen het geval is, werd de voordeur haast nooit gebruikt om het huis binnen te treden. Aan den voorkant links lag „het salon”. Rechts was een kleine wachtkamer. Maar noch in het salon, noch in de wachtkamer werd ooit iemand binnengelaten, om de eenvoudige reden, dat iedereen die mijn ouders bezocht, hen goed kende en opzij door den tuin naar de eetkamer of de keuken ging. ☼ Ik herinner me van die twee vóórkamers alleen nog, dat er stijve stoelen stonden met hoezen over de zittingen, en dat er dikke gordijnen voor de ramen hingen. Het rook er naar stof, wat mij altijd verwonderde; want het was er niet stoffig, omdat er nooit iemand kwam. Zelf ben ik er misschien twee of driemaal geweest. ☼ Naast de voordeur stonden twee dikke palmstruiken, die hoe langer hoe dichter naar elkaar toe groeiden, zoodat ik me wel eens afvroeg, hoe het gaan moest, als er eens een heel dikke, deftige mijnheer door onze voordeur moest binnengelaten worden. ☼ Het stoepje van twee treden, tusschen de palmboomen, was mijn geliefkoosde speelplaats. Ik kon er al mijn kostbaarheden op uitstellen; steentjes en gras-halmen waren de aardappelen en spinazie van mijn groentewinkel; doode vliegen, die ik voor het keukenraam vond, vormden, netjes op rijen gelegd, een poelierszaak. Vreemd genoeg kwam het nooit bij me op, een bloemenwinkel op te zetten, en te putten uit den overvloed van sering, jasmijn en vlierstruiken, die in den tuin stonden. Ik heb dat later bij buitenkinderen wel vaker opgemerkt. Ze spelen met steentjes en takjes, met touwtjes en spijkers, maar zelden met bloemen. ☼ Op een morgen vond ik, midden in den ijzerwaren-handel, die ik van verroeste punaises en spelden uit mijn moeders naaidoos was begonnen, een klein groen rozetje tusschen de steenen van het stoepje staan. Het was daar des nachts uitgekomen, den vorigen dag had ik er niets van gezien en voor het eerst werd mij het begrip „groeien” duidelijk. Mijn eerste beweging was, het te verwijderen, maar ik bedacht nog bijtijds, dat bij den slager op het dorp een groote wit-steenen pot met groene hangplanten midden in de uitstallkast stond, en dat het dus wel bij een winkel paste. ☼ Vanaf dien dag verzorgde ik mijn madeliefje, alsof het de kostbaarste orchidee was! 's Morgens en 's avonds haalde ik

Foto C. J. Steenberg

EEN OUDE KASTANJEBOOM

een eierdopje vol water uit de keuken, want er kwam nooit regen op mijn stoep, omdat het balkon van de eerste verdieping erboven hing. Het groeide welig, zooals madeliefjes dat gewoonlijk doen, en toen het naar mijn oordeel de vereischte grootte had om tot etalage-plant gepromoveerd te worden, stal ik een klein wit-beenen servetringtje uit de buffetla en legde dat uiterst voorzichtig om het plantje. Het effect was verrassend. Wel twintigmaal per dag liep ik

Foto C. J. Steenberg

EEN WEELDERIGE BORDER

tot aan het hek, en kwam dan langzaam en ernstig op mijn winkel toe, terwijl ik me verbeeldde een kooper te zijn: „meneer, wat hebt u daar een zeldzaam mooie plant in de etalage!” ☼ Mijn vreugde steeg ten top, toen er twee dikke knoppen tusschen de bladeren te voorschijn kwamen. Ik kon er haast niet van slapen. Een bloeiende plant in mijn winkel! ☼ Mijn geluk bleef een diep geheim. Ik verzweg het voor mijn moeder, aan wie ik anders alles vertelde; mijn kameraden loodste ik handig naar het achterste gedeelte van den tuin, waar wat oude bessenstruiken stonden, die we mochten plunderen. ☼ Het is de eerste maal geweest dat ik bewust heb toegegeven aan die eigenaardige hebberlijkheid, om iets, dat me intens ontroerde, voor mij alleen te houden. Mijn moeder noemde me daarom „een rare jongen”, mijn vader werd er boos om. Ik heb altijd gevonden, dat er iets van het wonderlijke breekt, als men er over gaat praten. Toen ik als zestienjarige het present-exemplaar thuis kreeg van een tijdschrift, waarin mijn eerste verhaaltje was opgenomen, heb ik

er, overgelukkig, twee dagen mee rondgelopen vóórdat ik kon besluiten het aan mijn ouders te vertellen. ☼ Op een middag kreeg mijn moeder bezoek van een goede vriendin. Dat bezoek kwam al buitengewoon ongelegen. Het was een laat voorjaar geweest, en kruisbessen, aardbeien en kersen waren zowat alle tegelijk rijp, zoodat mijn moeder het overdruk had met innemen, en daarom kordaat haar vriendin een schort in de handen stopte: „Help me maar, babbelen kunnen we toch!” ☼ Er kwam echter ook een klein meisje mee, dat aan mij werd overgedragen, tegelijk met een paar handenvol kersen en kruisbessen: „Jullie gaan gezellig fruitwinkeltje spelen op het stoepje voor de deur, dat doet Jantje zoo graag!” ☼ Het meisje was twee jaar ouder dan ik en deed moederlijk beschermend. Ik slofte onwillig achter haar aan, het kon me niets meer schelen, ze zou me nu zeker erg uitlachen als ze mijn bloempot zag. Maar het viel reusachtig mee. ☼ Mijn etalage-plant prijkte in volle glorie met twee rozig witte sterretjes. Ze vond het potje snoezig, doddig, ééinig, vroeg: „is dat écht van jou?” en nam dadelijk de betiteling „etalage-plant” van mij over.

We speelden prettig en aten natuurlijk de heele fruitzaak leeg. ☼ De middag vloog om en de vriendin zou heengaan. „Je hebt me zoo heerlijk geholpen”, zei mijn moeder, „nu zal ik je voor belooning eens wat bloemen meegeven”. Ik vond, dat ik niet bij mijn moeder achter moest blijven en vroeg galant aan mijn speelkameraadje, of ze ook een bloem wilde hebben. Haar oogjes schitterden „ja graag”. „Zoek dan maar uit, wat wil je?” „Mag ik nemen, wat ik wil?” vroeg ze listig. „Natuurlijk”, zei ik argeloos, „we hebben er zóóveel!” Ik schreeuwde niet, ik protesteerde niet. Er kwam geen geluid over mijn lippen, toen ze regelrecht naar mijn winkel toestapte en de hand uitstrekke naar mijn plant. Het kwam zelfs geen oogenblik in me op, haar te waarschuwen, voorzichtig te zijn. Ik was zóó vast overtuigd, dat ze het potje eenvoudig op zou nemen en ermee weg zou wandelen, dat ik met starre verwondering gadesloeg, hoe ze rukte, om het van zijn plaats te krijgen. De scherpe rand van het servetringetje sneed het plantje glad af, en gloeiend van verontwaardiging beet ze me toe: „Wat kan jij jokken! Je zei dat 't een echt bloempotje was!” Ik ben weggelopen, en vader heeft een half uur naar me moeten zoeken, toen het etenstijd was.

Fox

*) Kort verhaal met den eersten prijs in onze Korte-Verhalen wedstrijd bekroond.

Van het vaderland van den Cactus

ONZE cactuskweekerij vervult ons met trots. Hebben we kort geleden op een fantastisch mooie, roode bloem kunnen bogen, die de menschen voor ons venster in bewondering deed stilstaan, thans heeft zich een der knoppen aan het einde van het stekelige blad van een der andere soorten geopend. Een diep geel kommetje, waarin een menigte meeldraden, zit daar luchtigjes op het tipje van het blad gewipt, als moest het balanceeren om zich in evenwicht te houden. Straks zullen de schoolkinderen uit de buurt weer komen kijken voor mijn raam en met kinderlijke onbevangenheid hun verrukking uiten over mijn mooie plant. ☼ Ik ben blij, dat mijn cactussen zijn gaan bloeien. Ze schijnen zich dan toch niet zoo diep ongelukkig te voelen in het vreemde kille land. Of zouden ze hun zonnig vaderland vergeten hebben, waar ze over schier eindeloze vlakten weelderig en snel groeien in een voor ons haast onbegrijpelijke verscheidenheid?

Daar breidt zich in de Noordelijke woestijnen van Mexico een heirleger van cactussen uit als wilden zij met hun stekelige lijven den Amerikaanschen indringer tegenhouden. Doch nog rijker en overvloediger treft men ze aan in de grotten en spelonken bij de rivierbeddingen in de nabijheid van den Stillen Oceaan. Somber en grootsch in zijn woeste verlatenheid strekt zich het landschap daar uit. Op alle bergwanden, op iedere vooruitstekende rots-punt, uit iedere spleet komen de cactussen voor den dag alsof hun groei niet te stuiten ware. Bewegingloos staan ze daar, de armen als in klacht ten hemel geheven. Het is van een spookachtige grootscheid, alsof de gekwelden uit Dante's Hel, hier tot cacteeën verstijfd waren en in stomme jammer hun bestaan voort-sleepen. Zelfs wanneer zij bloeien worden de planten niet vriendelijk en het is of hun teere bloesem niet bij hen hoort, doch een vriendelijk, luchtig wezentje is van elders hier neergestreken. Onverwoestbaar is hun levenskracht, zij tarten den stormen de brandende zon. De schamelste voedingsbodem is voor hen toereikend om weer welig voort te telen. Een unheimische oerkracht lijkt in hen te zetelen, die niet te

Foto C. J. Steenbergh

KIJKJE IN DE HAL VAN POSTWIJK

vernietigen schijnt. Want is het den gierenden storm eindelijk gelukt een dezer machtige planten te vellen, dan ontspringen weer wortels op dezelfde plek, waar het monster neerkwam die als polypenvingers in den bodem grijpen en een nieuwe cactus weer de jammerende armen in de hoogte doet strekken. ☼ En toch zijn deze onvriendelijk uitziende planten de trouwste vrienden van den mensch. Voor den Indiaan beteekenen ze, wat de dadelpalm is voor den Arabier, de kokospalm voor den Zuidzeebewoner. Ze geven hem zijn levensonderhoud. Het is dan ook niet te verwonderen, dat in het Mexicaansche wapen de cactus prijkt, waarop de legendarische adelaar met de slang in den bek is neergestreken. Van deze cactus, de nopal, wordt een zeer fijnsmakende groente bereid door het stoven der bladschijven, wanneer deze nog jong zijn en malsch. De in Marokko bekende „Figue de Barbarie” is een vrucht der agave. Ze wordt in Mexico veel grooter en smakelijker dan in de landen om de Middellandsche Zee en heeft de eigenschap altijd heerlijk frisch en koel te zijn, zelfs als zij in de felste zon geplukt wordt. Een andere cactus, die door de Indianen als heilig vereerd wordt is de peyote. Deze heeft de wonderlijke eigen-

schap ieder gevoel van honger of dorst weg te nemen. Er wordt ook een liefdesdrank uit bereid, waaraan door de Indiaansche meisjes een sterk geloof gehecht wordt. De biznaga-cactus herbergt een waterreservoir, dat reeds aan menigen versmachtenden woestijnreiziger het leven redde. Eigenaardig is dat dit reservoir door stekels zoo is afgesloten, dat wilde dieren en vogels zich wel wachten zullen, dit open te breken. De sisalagave, die in het schiereiland Yucatan groeit levert een soort vezel, die voor allerlei doeleinden gebruikt kan worden. Het meerendeel gaat echter naar Amerika, waar men er zakken en touw van vervaardigt. ☼ Echter geen dezer agaven en cacteeën kan de maguey in nut overtreffen. De maguey dient tot alles, [schenkt alles. Men wint een soort melasse uit haar, die men tot een brandewijn, de „pulque”, brandt. In de „pulqueria” komen de Mexicanen bijeen, de breedgerande, puntige sombrero op het hoofd, de zerape (gestreepte deken) losjes om den schouder geslagen, en onder invloed van den geliefden pulque zingen ze of vechten ze, al naar dit zoo uitkomt. Echter maakt men ook papier en azijn uit de maguey. De vezels worden gevlochten, en de harde bladeren dienen tot dekking der leemen hut. Op het papier schreven de oude Azteken hun codexen, waarvan nog enkele bewaard en tot ons gekomen zijn, wel een bewijs hoe duurzaam dit perkamentachtige papier was. Zelfs de witte, vingerlange larven, die op de maguey leven, worden zorgvuldig verzameld en gebraden. Men verzekert ons, dat ze voortreffelijk smaken, wanneer men eerst een zekere aversie tegen het vreemde gerecht overwonnen heeft. ☼ Zoo speelt de maguey, zoo speelt de agave en de cactus in het algemeen een groote rol in het leven van den Mexicaan en het kan ons dan ook niet verwonderen, dat de Indianen goddelijke krachten aan deze zoo bij uitstek nuttige plant toeschrijven en dat zij in de verhalen en sagen een groote beteekenis kreeg.

MATTY VIGELIUS

Grootmoeder moet het nog maar eens leeren...

EEN ST. NICOLAASGESCHIEDENIS

OMDAT het nu, na den dood van grootvader voor grootmoeder zoo eenzaam buiten was geworden, deed vader, die met het achtergebleven oude vrouwtje begaan was, het voorstel dat zij maar bij ons zou komen inwonen. Toen zij nog wat jonger was, zou vader daar zeker niet mee aangekomen zijn. Want zij was toen wat autoritair en, dit was misschien nog wel het meest onaangename van die hebbelijkheid, zij had er recht op. Want inderdaad, zij had een goeden kijk op menschen en zaken. Men is trouwens niet voor niets de dochter van een notaris en de vrouw van een makelaar in effecten. Er was toen dikwijls strubbeling in de familie geweest, omdat de schoonmama

PHYLLOCACTUS ACKERMANNI: BLAD-CACTUS (ONTLEEND AAN „DUURSMA, ONZE CACTUSSEN, N.V. U.M. KOSMOS”)

zich in zaken mengde, waarmee zij niets te maken had. Dit laatste bestreed zij. In tijden van nood zijn de ouders er goed voor om te helpen en bij te springen. De wet verplicht ouders noodlijdende kinderen te steunen. Dan hebben ouders ook recht, door raadgevingen te zorgen, dat het zoover niet behoeft te komen. ☼ Maar vader was niet erg op raadgevingen van grootmama gesteld. Als ze verkeerd uitkwamen, was de schade voor hem en

als ze goed uitkwamen, stond hij als een schooljongen tegenover zijn vrouw. ☼ Toen was er wat gebeurd, waardoor grootmoeder voortaan onbetwist de financiële raadgeefster in de familie werd. Vader had zich laten bepraten om ver boven zijn middelen, zich bij een nieuwe onderneming te interesseeren. Het was een garenspinnerij in Twente.

Grootmoeder was altijd tegen beleggelingen in Nederlandsche industrieën. Boter en kaas en eieren meende zij waren de eenige industriele artikelen, waarmede een Nederlander op de wereldmarkten zou kunnen concurreeren. Onze Nederlandsche steenkool zit niet onder den grond, maar groeit er nog op in den vorm van gras. Voor die tijden was dat wel een beetje waar. Buitendien had vader al eens een goed stuk geld laten zitten in een machinale meubelfabriek, die machinaal stijlmeebelen vervaardigde, maar geen afzet voor haar producten kon vinden, omdat er nog geen kleine burgerstand bestond, die zich in stijl inrichtte en het afbetalingssysteem nog niet noodig was, daar men op jaarrekening kocht of zoonoodig twee jaar na den aankoop een leverancier betaalde. De vorm was wat anders, het wezen eigenlijk hetzelfde. ☼ Nu dan, de garenspinnerij dreigde een débâcle te worden en ten laatste moest vader den gang naar Canossa afleggen en vergezeld van moeder, die een handwerkje van mijn oudste zuster als cadeau voor grootmoeder meebracht, naar grootvader gaan om „raad”. Grootvader zei kalm, dat hij van klosjes garen niet het minste verstand had. Die gebruikte grootmoeder alleen en hij zou er bij haar zeker wel een paar kunnen slijten. Al kreeg vader dan ook geen geld, dat grootvader karig was op het gebied der ironie en satyre, kon hem niet verweten worden. Dus bleef er niet anders over dan een faillissement of, hetgeen maar weinig onaangener was, naar grootmoeder, voor vader naar schoonmoeder, om „raad” te gaan. Vader gaf aan de situatie een draai, door aan grootmoeder te vertellen, dat de garensfabriek slecht ging en hij haar daarom, op raad van grootvader kwam vragen een paar klosjes garen van hem te koopen. Daarna gaf moeder het handwerkje, een gehaakte ster, om tegen den fluweelen rug van den fauteuil te leggen, den sier- en pronkfauteuil, waar nooit iemand inzate omdat de pooten te hoog waren, de rug te stijl en het lofwerk van het mahoniehout je overal pijn deed. Overigens was het een illustratief meubel in de mooie kamer, waar Zondagsmiddags van vier tot vijf uur een glas advocaat werd gebruikt en die met den geheelen overigen inboedel van deze schoone kamer vol kunstvoorwerpen, kasten met oud zilver, groepen van Oud Saksisch porselein en borduurwerken in lijsten achter glas „geduldig op de erven wachtte”. (Ongepaste uitdrukking, afgeluisterd uit den mond van vader). Het handwerkje werd aesthetisch en technisch beoordeeld en de critiek viel nog al mee. Diwina, die het gemaakt had, was trouwens naar grootmoeder genoemd. De vennootschappen, waarin mijn vader zijn geld verloor mochten naamloos zijn, zijn kinderen hadden wel namen en niet onverstandig gekozen ook. ☼ „Wat is er met die klosjes garen?” vroeg grootmoeder, een beetje verteederd. Nu, toen deed moeder het woord maar. Grootmoeder hoorde toe en zei: „Doe wat je vader gezegd heeft. Zend mij eens een paar klosjes garen”. Met die orakeltaal gingen vader en moeder weer naar huis. Vader maakte een doosje met monsterklosjes van de fabriek gereed en liet ze door Diwina aan schoonmama brengen. Wij hoorden er een paar dagen niets van, tot wij aan het eigenaardig geklots van de pooten van Teun, het lieve, oude paard voor het even oude rijtuig (spreek uit

ECHINO CACTUS OTTONIS OF EGEL-CACTUS, EEN DIEP GEEL KOMMETJE

eeuwenoude) van grootmoeder al heel aan het eind van de straat wisten, dat grootmoeder op bezoek kwam. „Ik kom maar even onverwacht” (dat lukt iemand niet met Teun voor de kales) „maar er is haast bij de zaak. Ik heb al die garens van je fabriek geprobeerd. Het is geen wonder, dat die fabriek niet rendeert. Je had mij dat presentje moeten brengen vóór je de fabriek oprichtte”. ☼ „Maar toen was Diwina nog niet zoover met haken”, zei mijn moeder. „Ach kind” zei grootmoeder tegen moeder en met de meest mogelijke geringschatting, „bemoei jij je er niet mee als ik met je man over ernstige zaken spreek. Heb ik het nu over dat haakwerkje? Ik spreek over de garens. Die zijn niet te gebruiken. Ze zijn te bros, waardoor zij ontijdig afbreken en ze zijn niet egaal genoeg gesponnen, zoodat ze onder de machine den zoom laten opkrullen”. „Dat heb ik nooit geweten”, zei vader doodsbleek. „Dat is nu precies jouw fout, beste jongen. Je had dat juist wel moeten weten en vóór je een pietje of een zesdhalf in die fabriek waagde. Toen je stijlmeubels machinaal fabriceerde heb ik je ook gezegd, dat je liever kazen moest fabriceeren, die hebben nog altijd den goeden stijl waarnaar ook onze moeder aarde is gevormd, en ze hebben zoo den Roi soleil even goed gesmaakt als Nap. En dat waren toch anders stijlenhustien”. „Ik ben bedrogen. Ik heb op onze technische adviseurs vertrouwd!” kreet vader. „Je had anders je technische adviseuse dicht in de buurt en de weg naar haar huis is je soms ook heel goed bekend”. „Help ons moeder. Laat ons liquideeren. Wij kunnen toch niet failliet gaan”. ☼ „Liquideeren?” vroeg grootmama ontzet. „Faillieren. Maar wat heb ik nu aan de hand. Is dat Hollandsch? Ik vraag je of het Hollandsch is, iets op te zetten en bij den eersten tegenslager den kop bij te laten hangen. Dutten, zei mooi Heintje, dutten? Hola maats, dan is grootmoeder er ook nog. Jelui hebt tot nu toe slecht garen gesponnen. Begin nu eens met goed garen te spinnen. Als de Engelschen het kunnen, waarom zouden wij het dan niet beter kunnen? Een Ier, een Schot en een Engelschman, dat zijn drie Britten, maar tegen een Hollander laten ze het zitten”. ☼ Er zijn toen knappe werklui naar Engeland gegaan en drie maanden later leverde de fabriek uitnemend garen en langzaam-aan begon de fabriek te renderen. Sedert was grootmoeder een der hoofdaandeelhoudsters en vader had zich met haar autoritaire eigenschappen verzoend. Het waren geen „hebbelikheden” meer. Nu grootvader gestorven was, stelde vader zelf voor dat grootmoeder bij ons voor de gezelligheid zou komen inwonen. Hij was haar diepin zeer dankbaar, dat zij hem indertijd voor een faillissement had behoed en zijn welvaart had verzekerd. Nu, grootmoeder liet vier kamers in ons huis voor zich inrichten met haar eigen meubels en haar Louis Philippe inventaris en voor ons jongens was de grootste pret, dat er in den tuin een houten huis werd in elkaar gezet, dat vader op de wereldtentoonstelling had besteld en waar wij nu onze slaapkamers en speel- en werkkamers in kregen, omdat anders het huis voor de familie te klein zou zijn geworden. Grootmoeder meed „Ons Huis” een beetje, „Het zijn geen jongens meer tegenwoordig”, beweerde zij. „Ik noem het maar geweldenaars”. Als gewoonlijk had zij weder volkomen gelijk. Maar wie geeft jongens dan ook in een tuin een huis, dat je in elkaar kunt zetten. Dan weet je toch te voren, dat ze ook het uit elkaar kunnen nemen oftewel afbreken! Trouwens mijn oudste zuster was getrouwd, en er was al weer door vader een naamlooze met een naam bedacht. Het jongske heette Diwina en dit welgeschapen jongste lid ontving een groot deel van zijn opvoeding in „Het behouden huis”, dat tegenwoordig veel minder keeren uit en in elkaar werd gepast, maar waar zeer gebokst werd in wiskunde en talen. Dit leerden wij echter voor ons zelf. Diwina leerde van zijn ooms heele andere kundigheden. Hij kon op

zijn handen loopen. Hij kon op een stuk gaspijp trompet blazen. Alle padvinderssignalen. Hij kende een heele serie basterdvloeken en semi basterdvloeken. (Die er niet heelemaal basterdvloeken en semi basterdvloeken. (Die er niet heelemaal door kunnen, al moest je het hem, volgens grootmoeder maar vergeven, omdat hij er de portée niet van begreep). Toen hij zes jaar was, wist hij heel goed dat Sinterklaas al lang dood was en dat Pietermijnknecht altijd een labbek was geweest om kleine kinderen met een roe te slaan en in een zak te stoppen. Het was Piet dan ook zeer geraden in welke vormomming ook, zich niet te dicht bij het behouden huis te wagen. Aldaar waren gehuisvest een oom, die schermles kreeg en op den korten stok uitmuntte. Een oom, die als padvinder bereid was de goede daad te doen om den zwarten baas kinderschrik den nek om te draaien en den derde oom, die er zich op kon beroemen, dat zijn leeraar in het boksen, de beroemde Sandow, veel beter over hem tevreden was dan zijn leeraar in het Grieksch, overigens de niet minder beroemde Van den Es. ☼ En nu zou de pupil van het behouden huis het moeten ondergaan door Sinterklaas zelf bezocht te worden. Ook had hij een schoen met hooi onder den schoorsteen te zetten in de voorkamer van grootmoeder. In het behouden huis wist natuurlijk iedereen, dat Sinterklaas mitsgaders zijn ros, als hij al heelemaal zich door den schoorsteen zou kunnen wringen in de puike anthraciet van den ook 's nachts doorbrandenden salamander, zijn baard zou verliezen en zonder hulp van Gilette. Maar grootmoeder had

het zich nu eenmaal in het hoofd gesteld, dat die lekkere bengel van een Diwinus nog eens een ouderwetschen Sinterklaas zou hebben en dat zij zelve, met een kostuum van Mulder en een grijs van Baptist Vallegia, voor den Sint zou spelen. Een beetje autoriteit moest men het lieve mensch nu eenmaal laten. Al was het niet voor den jongen, het was zeker voor grootmoeder aangenaam en het zou eens een afleiding van haar zijn. Ze had toch al zoo veel narigheid door het toenemend asthma. ☼ Diwinus werd in het behouden huis door zijn ooms duchtig voorbereid. Ze hadden zelfs een soort Sinterklaascostuum van rooie doeken genaaid, een mij-

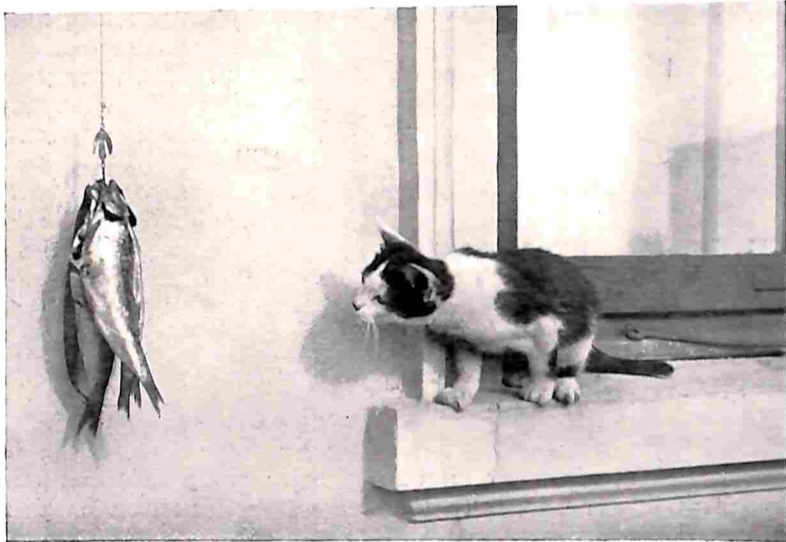

Foto C. Lohmann

...NET OP ONBEREIKBARE HOOGTE...

ter van bordpapier geplakt, een mombakkes op de markt gekocht en Diwinus speelde zelf voor Sinterklaas. Dit was volgens het paedagogisch inzicht van den man, die op het eind-examen zich zou beijveren voor Grieksch onvoldoende te krijgen, de ware manier om hem van het laatste bewijs van atavistische vreescomplexen te verlossen, (u hoeft het niet te begrijpen. Als u het van iemand uit de zesde klas maar aanneemt. Dat begrijpen komt wel op lateren leeftijd). ☼ Hij was dien avond van den vijftden December dan ook van elken zweem van vrees bevrijd. De ooms hadden, ten einde angstdroomen, nerveuse verdrongen sentimenten en nog een kleine catalogus van Freudiaansche uitvindingen bij het beminde neefje te voorkomen, hun pupil trouwens het heele pak van grootmama laten zien en hem als tegencadeau een zakje bruine kandij medegegeven, dat hij den zoogenaamden Sinterklaas, die niets anders dan zijn verkleede overgrootmoeder was, een besje dat naar de tachtig ging, moest geven, met de mededeeling, dat het zoo gezond voor lieve opoe was. Diwinus stapte dus dapper uit het tuinhuis en den tuin naar het voorhuis, en de leden van de opvoedkundige oppositie, gehuisvest in wat tegenwoordig „Villa Lattenvreugd” heette, volgden wat samenzweerderig achteraan. ☼ In de voorkamer waren de kaarsen in de zilveren Louis Philippe kandelaars aangestoken. De pronkfauteuil stond bij den salamander, gereed binnen zijn verwrongen lofwerkarmen Sinterklaas, die heel uit Spanje was komen rijden, koesterende rust te verleen. (Trappenloopen was grootmama's fort nooit geweest). Vader, moeder, zuster Diwina, haar man, Sietske, de meegekomen Friesche dienstbode met de gouden kap op het hoofd en de medaille voor vijftwintigjarigen dienst op de borst, ietwat in de schaduw, de conspiratie der op-

voedkundigen volgens de meer moderne inzichten van de leer, verbreed in de hoogste klassen van Gym. en H.B.S., waren in gespannen verwachting hoe Sinterklaas en zijn slachtoffer het er af zouden brengen. Sietske klopte met de pook op de achterdeur. Ze deed het zeker zonder aan het noblesse oblige van haar medaille te denken, want Sinterklaas berispte: „Hohoho, de verf hoeft er vandaag niet af”. Dit werd zeer duidelijk in de doodstille folterkamer verstaan. De deur ging open en St. Nicolaas, in een kostbaar roodfluweelen bisschopsgewaad, met een gehandschoende hand om den vergulden kromstaf, waarop hij zichtbaar goed steunde, trad binnen en bleef een oogenblikje staan om op adem te komen. (Die trappen, die trappen). Diwinus was wel zoo lief om te doen of er nu ernst van de vertooning gemaakt zou worden. De paedagogen waren het er over eens, dat hij zich goed hield. ☼ Langzaam kwam Sinterklaas naar voren en toen hij den pronkfauteuil had bereikt, kreeg Sietske een wenk om het tapestrijkussenbankje te brengen, daar anders in roode muilen met gouden stiksels versierd gestoken voeten van den Sint, den beganen grond niet konden bereiken. (Vraag der opvoedkundigen: Hoe wist deze man nu uit Spanje, dat dit bankje aanwezig was en dat het bij de kooi van de kanarie zijn plaats had?) ☼

„Kom jij eens hier, jongentje”. Het jongetje kwam nader. Hij had nog niet volkomen zijn houding bepaald. Ook de beste opvoedkunde kan falen! „Zeg mij eens hoe je heet”. „Diwinus”. „Hoe kom je aan dien vreemden naam?” „Ik heb een schat van een opoe, die Diwina heet. En daarom heet ik Diwinus”. „Zoo, houd je veel van grootmama?” „U bedoelt overgrootmama?” „Ja, daar dacht ik nu heelemaal niet aan. Je hebt gelijk hoor, Diwinus. Ik ben jouw overgrootmama”. ☼ De drie paedagogen komen een beetje naderbij. Het belooft aardig te worden. „Ja Sinterklaas, zij is mijn overgrootmama en ik houd dol veel van haar!” „En waarom houd je zooveel van haar. Zeker omdat je zooveel van haar krijgt, hè?” „Welnee. Al gaf ze mij nooit wat, dan was ze toch een dot van een lief oud mensch”. „Wil je voor Sinterklaas nu eens een mooi versje opzeggen?” ☼ De oogen van Diwinus kijken even onderzoekend naar de drie paedagogen. Dit is niet voorzien. Wie leert er nu nog versjes van buiten? „Ik zou het wel willen, als u het zoo prettig vindt. Maar ik geloof niet, dat ik er een ken”. „Nu, denk eens goed na”. ☼ „Nou misschien dat van, van den fiscus”. De oogen gaan naar de paedagogen. „Wat is dat een fiscus?” vraagt de Sint verwonderd over dat woord in den mond van een jongen van zes jaar, al heeft hij dan ook drie oudere neven als kameraden. ☼ „Dat weet ik niet. Maar het heet zoo. Dat heeft oom Adolf mij geleerd. Maar het versje kende ik al lang.” „Nu laat dan eens hooren”.

„Ken je wel die hollebollewagen,
Waar die dikke Gijs op zat,
Hij kon schrokken,
Grote brokken,
Een koe en een kalf,
Een heel paard half,
Een kar vol schapen
En nog kon Gijs van den honger niet slapen”.

☼ Stout staat de pupil op zijn stevige beenen. Want men doet in villa Lattenburg veel aan sport. ☼ „Zoo en heet dat vers „De fiscus?” Vader schiet in een lach. De paedagogen volgen. Grootmoeder Sinterklaas wordt het nu toch ook te machtig en zij begint mede te lachen, herhaalt dan nog eens lachend: Dikke Gijs op den hollebollewagen is de fiscus....”

Maar oude menschen die asthma hebben en in een te zwaar fluweel bisschopsgewaad gekleed zijn, moeten niet lachen en praten tegelijk. Sinterklaas verslikt zich en krijgt een onbedaarlijke hoestbui. Sietske komt met een glas water aan dragen. Maar Sinterklaas wijst haar af en met een benauwd oude vrouwestemmetje tusschen de hoest door steunt ze: „Geef mij mijn kandij . . . mijn kandij . . .” ☼ Sietske kijkt radeloos om zich heen. Waar zal ze zoo gauw het zakje met kandij van de oude vrouw vinden. Zij snelt naar de benedenkamer, waar opoe zich verkleed heeft. „Mijn kandij, mijn kandij!” kreunt Sinterklaas, die zijn overkleed van voren open heeft gewrongen. „Wilt u een stukje uit dit zakje nemen?” vraagt de jongen en hij houdt het zakje geopend voor opoe, die dadelijk toetast, het klontje in den mond steekt en (zooals de drie paedagogen constateeren) door de „suggestie van beterschap” zich werkelijk beter voelt en met hoesten ophoudt. ☼ „Dank je wel, lieve jongen. Geef grootmoeder daar maar een zoen voor”. „Grootmoeder?” zegt de jongen bestraffend. „U speelt toch immers voor Sinterklaas!” Er is groot gejubel. Grootmoeder ziet dat de zaak verloren is en trekt haar naamgenoot tegen zich aan, die de liefkoozingen maar half toelaatbaar acht in verband met zijn leeftijd. Buitendien weet hij, dat zoo iets als Sinterklaas heelemaal niet meer bestaat”.

Foto C. Lohmann

DAN BLAAS JE OF JE „TOEAN TIJGER” ZELF WAS

manachtig hun bisschop drinken) de „suggestie der beterschap”. ☼ Het slachtoffer, nu met een groot stuk boterletter in zijn dikke knuistjes, kijkt meewarig naar het hoestend en hijgend Sinterklaasje, dat voorzichtig van haar bullen ontdaan wordt. Dan tot zijn opvoeders op beschermenden toon: „Ze meende het niet zoo kwaad. Grootmoeder moet het nog maar eens leeren . . .” BERNARD CANTER

De kleine verdrietelikheden van Poes

DE welgedane huispoes is meestal een gelukkig dier. Er wordt niet meer van haar verwacht, dan dat zij genoegelijk tevreden aandoet, met natuurlijke gratie door kamers en gangen wandelt, zich aan bevallig niet al te hinderlijk spel overgeeft, behagelijk spint bij het haardvuur, kopjes geeft en door haar aanwezigheid alleen de muizen op een afstand houdt. Zij wordt algemeen erkend als sieraad en behoeft niet meer te zijn, dan wat zij van nature al is, sierlijk, aanhalig, zelfvoldaan en waardig. ☼ Dit lijkt zoo een nog al gemakkelijke levenstaak, maar er zijn oogenblikken, dat poes er anders over denkt, wanneer zij door een alleszins begrijpelijke baloorige stemming beheerscht wordt. Het is heel dikwijls nog al irriterend, wanneer men zich altijd van zijn beste zijde moet leren kennen en zich voortdurend, gemoedelijk, lief en beminnelijk moet voordoen. En in poes leven zooveel verborgen driften zooveel latente verlangens tot kattenkwaad en nachtelijke slipper-

Foto Heinz Otto Wagner

DE SCHACHTENBURG TE SCHLITZ, WELKE DOOR EEN GRAAF VAN SCHACHT IN 1557 WERD GEBOUWD

tochtjes. Dat ziet men haar wel aan, wanneer zij zoo schijnbaar rustig voor zich uitstaart met verloren blik en schijnbaar diepzinnig nadenkt over niets, wanneer zij plotseling opstuift en zich uitleeft in een wilde holpartij, die het heele huis op stelten zet, wanneer zij onvermoeid en telkens weer opnieuw haar altijd onbevredigd blijvende belangstelling toont in steeds dezelfde beweegbare voorwerpen en er wilde fantazieën over jacht, beloeringen, prooibemeestering aan vastknoopt en wanneer zij met wijde, verwachtende oogen aan het venster den ruimen nacht in staart. Want met dat al blijft zij toch roofdier, al is men nog zooveel aan fatsoen, stand en waardigheid verplicht en blijft het toch achteraf veel gezelliger stilletjes op avontuur uit te gaan en lekkere hapjes behendig en stiekem buit te maken, dan het heele leven zoo pasklaar te vinden en netjes te doen, wat mag. ☼ En juist op deze onderzoekingsstochten tot verwerkelijking van haar teruggedrongen wilde dieren fantazieën ondervindt poes haar verdrietelikheden, juist omdat de door het gemak verwerende deugniet een beetje vadsig werd en zich niet meer wennen kan aan de ongemakken en kwellingen van het avontuurlijk bestaan, zooals de poes op deze afbeeldingen. Want daar hangen een paar verleidelijke visschen, net, plagerig net op onbereikbare hoogte en afstand, daar staat een heerlijke pan met melk, net op een plank, die met den koensten sprong niet te bespringen valt, daar ligt een prachtig, malsch stuk vleesch, maar net achter het ondoordringbaar gaas van een vliegenkast. Dan nog de voortdurende angst van betrappt worden, de gewetensangst, waar de zwerver geen last van heeft, het bewustzijn, dat je iets verlangt, wat een ordentelijke, op haar positie gestelde poes niet doen mag. Maar het is niet anders; straks als zij moe wordt van het vergeefsche loeren, of wanneer er onverwacht iemand binnenkomt, zal poes teleurgesteld afdruipeu, ergens in een vergeten hoekje droomen van een begeerden, geslaagden roef en van heimelijke, niet ontdekte smulpartijen en bachanalen. ☼ Een andere onaangename zijde van het veilig geborgen zijn blijft voor poes, het niet meer paraat zijn tegenover onvoorziene gevaren en plotseling opdagende vijanden. In dat opzicht is de rasgenoot-zwerfster beter voorbereid, want die blijft

altijd op haar hoede en zich van de dreigende perikelen om zich heen steeds instinctief bewust. Maar als je nu plotseling uit je durende rust opgeschrikt wordt door zoo'n groot monster van een hond, die door een onwelkom bezoeker wordt meegebracht, en die in woest bewegen en met afschuwelijk veel lawaai op je afstuift! Dan zet je in ontzetting al je haren op, steekt je staart in de hoogte en legt je ooren plat achterover. Dan zorg je ervoor dat je er zoo gevaarlijk mogelijk uitziet, blaast, alsof je „toean tijger” zelf was en houdt pooten en nagels tot een gevaarlijken klap gereed. Maar toch voel je eigenlijk, dat je in die ongewone positie 'n mal figuur slaat, dat er om je gelachen wordt en je vervaarlijk geblaas door niemand, ook door je grooten vijand niet au sérieux genomen wordt; wanneer de weerwolf door een machtige menschenstem weer tot rede gebracht en je irriteerend en lievig beklaagd wordt, sluip je weg, in het bewustzijn, dat je je hebt aangesteld, probeert door 'n valschrustige houding aan te nemen, een zoo onverschillig mogelijk gezicht te zetten, je waardigheid weer te herstellen. Maar enfin, het haardkleed is zacht, het vuur vlamt lekker en straks wordt er een lekkere bak met rijst en stokvisch klaargezet, al is dit alledaagsche voedsel dan ook zoo aantrekkelijk niet als de gedroomde prooi. M. v. G.

Een oud schilderachtig Duitsch stadje SCHLITZ

OP een afstand van ruim twintig minuten sporens van Fulda, in Hessen, ligt het vriendelijke badplaatsje Salzschlirf. Deze streek is rijk aan minerale, geneeskrachtige bronnen; enkele daarvan worden gebruikt voor het doen van drinkkuren; van andere dient het water voor baden en voor gorgelen. Salzschlirf zelf heeft vijf bronnen, waarvan de voornaamste Bonifacius is gedoopt. Eene eigenaardigheid van deze bron is, dat het water niet aan de aardoppervlakte te voorschijn komt: de uitstroomingsopening bevindt zich namelijk op 7 à 8 Meter daarbeneden; het water moet daarom op de uren, waarop de badgasten het in het brongebouw komen drinken, omhooggepompt worden. Bepaald lekker smaakt het niet, wij zouden kunnen zeggen: *natuurlijk* niet, want is het niet het kenmerkende van de meeste kuren, dat men moet *laten* wat men aangenaam vindt, en *doen* wat voor ons juist niet prettig is? Maar wil men van eene kwaal bevrijd worden, dan moet men er ook wat voor over hebben, en is die kwaal jicht, reumatiek, gal- of niersteen, aderverkalking, of eenige andere aanverwante plaag, dan biedt het Bonifaciuswater eene goede kans op genezing. Andere gunstige factoren voor Salzschlirf zijn dat de lucht ter plaatse droog en ozonrijk is en de zomernachten frisch en koel zijn. ☼ De streek is heuvelachtig en boschrijk; liefhebbers van voettochtjes, die niet opzien tegen wat klimmen en dalen langs de talrijke, niet al te steile paden en wegen, worden beloond met de schilderachtigste kijkjes op het romantische landschap. Tegen verdwalen waken goede wandelkaarten en talrijke aanwijzingen op wegwijzers en boomen, en mocht men desondanks toch eene enkele keer twijfelen aan de goede richting, dan kan men van de vriendelijke, gemoedelijke inheemschen vast op welwillende hulp en terechtwijzing rekenen. ☼ Een der aardigste uitstapjes die men van uit Salzschlirf kan maken, is dat naar Schlitz. Wil men dat tochtje te voet ondernemen, dan zijn daarmede ruim drie uren gemoed; maar op den dag, waarop wij er toe besloten, was het geducht warm; we namen dus maar liever het boemeltreintje. Koel was het daarin echter ook al niet, want de wagons waren ei-vol, doordat een groote zwerm Salzschlirfsche badgasten dienzelfden dag hadden uitgekozen. En waarom? Wel, omdat er toen een groot kerkelijk feest te Schlitz zou gevierd worden, zou er dus, behalve een alleraardigst, teekenachtig oud stadje, allicht nog iets anders bezienswaardigs te kijk zijn. ☼ Ons treintje stopte aan een paar onbeduidende stationnetjes; aan een daarvan viel ons oog op de aankondiging „Fahrkartenausgabe in der Wirtschaft”; wel een gemoedelijke regeling, die het aangename met het nuttige verenigde! ☼ Van het stationnetje te Schlitz strekte zich een flinke, breede straatweg uit, waaraan eenige nette woonhuizen, een paar linnenweverijen, eene brouwerij (natuurlijk! waar zijn die niet in Duitschland?) en nog eenige andere gebouwen lagen. Aan welvaart scheen het hier dus niet te ontbreken. Aan het einde van den weg verhief zich eene hoogte, waarop het eigenlijke stadje is gebouwd; de woon-

huizen zijn om een oud, vrij groot kasteel gegroepeerd, de „Alte Burg” dat de hoogte bekroont en reeds van verre zichtbaar is. ☞ Treedt men het stadje binnen, dan kan men zich in de Middeleeuwen teruggeplaatst denken: de straten zijn meestal nauw en onregelmatig, sommigen volgen het beloop van de helling van den heuvel, waarop het plaatsje werd aangelegd, het plaveisel in de meeste straten bestaat uit voor gevoelige voeten pijnlijke ronde keien. De huizen zijn voor het meerendeel opgetrokken in den typischen vakwerkstijl, die trouwens in vele Deutsche plattelands stadjes en dorpen wordt gevolgd. Ze staan dicht opeengedrongen, zonder zich aan regelmatige rooilijnen te storen. Ongetwijfeld heeft het stadje aan deze ongebonden bouwerij zijn teekenachtig aspect te danken, maar of die huizen aangenaam te bewonen zijn, is iets anders; althans waar hier en daar eene voordeur openstond, en een blik in het inwendige vergunde, kwam dit ons nog al somber en niet gezellig voor. Men kan zelfs een bouwval heel mooi en schilderachtig vinden, maar men zoude er daarom toch liefst niet in wonen! ☞ Dat het stadje zoo lang zijn romantisch, middeleeuwsch karakter heeft kunnen behouden, dankt het aan de gelukkige omstandigheid, dat het steeds voor groote branden en oorlogsgeweld gespaard gebleven is. Zij die met de teekenstift vertrouwd zijn, kunnen bij elke schrede allergeestigste gevallen onder de oogen krijgen en eene dikke, portefeuille met aardige krabbels vullen. Het kasteel alleen levert daartoe ruim de onderwerpen: gelukkig — uit een schildersoogpunt, schijnt aan het onderhoud weinig kosten en moeite te zijn besteed: „netjes” ziet het er niet uit, met z'n hier en daar gescheurde muren, en z'n welig met gras en onkruid begroeide voorplein, dat slechts voor een gedeelte geplaveid is en waarop zich een overdekte waterput met windas bevindt. Het inwendige van het gebouwencomplex moet niets bezienswaardigs hebben, zoodat wij het maar ongezien hebben gelaten. Zwarte, hier en daar van oude torens voorziene brokken muur aan den rand van het stadje doen vermoeden dat het in het verleden door een gemetselden wal omgeven was. ☞ Wij zagen Schlitz wel op zijn voordeel: de badgasten uit Salzschlirf, de talrijke boeren en boerinnen uit den omtrek, vormden met de 3000 inwoners eene menigte van feestelingen, die sommige van de nauwste straatjes geheel vulde: een aantal kraampjes met allerlei goedkoopje waar namen daarenboven nog een deel van de toch al niet groote ruimte op straat in beslag. ☞ Het was eene bonte massa waarin de kleurige, doch alles behalve elegante feestkleedij der boerinnen den boventoon voerde. De meeste droegen een kort rokje van donkere stof, waarover een bont schort, een lijfje met gekleurde versierselen en afgezet met grove wollen franje; sommige droegen over rug en borst nog een omslagdoek. De beenen staken in witte of gekleurde kousen, de voeten in eene soort zware pantoffels, waarop ook al kleurige ornamenten waren aangebracht. Terwijl vele blootshoofds waren, droegen de meeste een potsierlijk hoofdedksel, 't best te vergelijken met een groote, vuurroode pilendoos; een paar onder de kin vastgestrikte linten verhinderden het afvallen van de doos. ☞ De mannen droegen als eenig nationaal kleedingstuk, een openhangend, donker buis, met talrijke koperen knopen versierd. Na het stadje in allerlei richtingen doorkruist te hebben, wandelden we naar het station terug, maar daar onze trein naar Salzschlirf ons nog een half uurtje overliet, gingen wij in een tegenover het station gelegen café ons in de schaduw van een paar bladrijke boomen, met een glas heerlijk, ijskoud bier verfrischen. Kort na ons kwam een vrij omvangrijk echtpaar aan-

stappen; man en vrouw hadden het blijkbaar te kwaad met de warmte. Met eene zucht van verlichting plofte de wettige heer en meester op eene stoel en bestelde één glas bier; de vrouw wilde eveneens gaan zitten, maar dat was misgerekend, want toen bromde haar echtvriend: „Du Alte, geh' mal hinüber und frag' wann der Zug geht”. Met eene verdrietige uitdrukking op het vuurroode, vochtig glanzende gelaat, schommelde de zielige dikzak weg, om aan de opdracht te voldoen. Bij hare terugkomst werd hare gehoorzaamheid beloond, doordat de heer gemaal haar genadiglijk vergunde eene teug uit zijn glas te drinken! ☞ Discipline is toch maar alles!

M. C. ROUVEROY VAN NIEUWAAL

„SAN VIGILIO”

EEN der schoonste punten aan den oostelijken oever van het Garda meer is het voorgebergte San Vigilio, de Zuidelijke uitlooper van den Monte Baldo, die ver in het meer uitspringt. ☞ Volgens een legende leefde hier in den tijd van Karel den Groote een heremiet, die later heilig verklaard werd en naar wien dit wondermooie oord genoemd is. ☞ De Veroneesche letterkundige Agostino Brenzone, die in de XVIe eeuw leefde, was zóó onder den indruk van de éénige ligging dat hij in een romantisch park een villa liet zetten. De uitgestrekte tuinen zijn versierd met fonteinen, reliefs en ander beeldhouwwerk, dat zeer gunstig uitkomt tegen den achtergrond van weelderig struikgewas en eeuwenoude cypressen. Door Brenzone zelf zijn vele inscripties aangebracht waarin hij, in patriotisch enthousiasme, San Vigilio prees als het mooiste plekje van de heele wereld! ☞ Veel van de pracht is in de Napoleontische oorlogen verloren gegaan, maar wat er van overgebleven is, geeft aan den karakteristiek Italiaanschen tuin toch een groote bekoring. Onder het beeldhouwwerk bevindt zich een gedenksteen voor den beroemden Veroneeschen schilder en medailleur Vittore Pisano, bijgenaamd Pisanello, en een buste van den latijnschen dichter Cattulus, die een landhuis bewoonde te Sirmione, waarvan men nu de ruïne nog bezoeken kan. Deze Cattulus, een der beroemdste lyrische dichters der Romeinen, werd 87 v. Ch. te Verona geboren. Vele zijner gedichten zijn bewaard gebleven. ☞ In den citroengard droomt een Venus tusschen de goudgele vruchten. Men zou in deze stemmingvolle omgeving gaarne alleen willen ronddolen, in plaats van door het park gejaagd te worden met een groote menigte luidruchtige toeristen met een brommigen tuinman als begeleider. ☞ Een cypressen-allée met prachtige

Foto Leo Dachrondt

SAN VIGILIO AAN HET GARDAMEER: HOOG RIJZEN DE EEUWENOUDE CYPRESSEN, DONKERE SILHOUETTEN TEGEN DEN ITALIAANSCHEN HEMEL

honderdjarige boomen, verhoogt de schoonheid van San Vigilio. ☞ Bij de aanlegplaats is een primitieve theegelegenheid, waar men de poëtische indrukken kan overdenken, tot een der stoombooten in het zicht komt en de toeristen afhaalt. ☞ Wegvarende heeft men nog het allermooiste gezicht op dit veelgeprezen oord, dan biedt het silhouet der hooge donkere cypressen een zeldzaam schouwspel. ☞ Op weg naar Gardone komt men langs het bekoorlijke eiland: Isola di Garda, waar het marmeren Borghesepaleis oprijst, eveneens omgeven door statige cypressen van hetzelfde karakter als San Vigilio. ☞ Het eiland wordt ook „Isola dei Trati” genoemd, naar een klooster dat de heilige Franziskus, volgens overlevering zou gesticht hebben op de ruïne van een Jupitertempel. ☞ Van de grijze oudheid af en de veelbewogen middeleeuwen omspoelden de golven van het Garda meer in steeds wisselende schoonheid de oevers, waar de volkeren elkander in onafgebroken stroom hebben opgevolgd. ☞ Dezelfde pracht die de voorbijgegangene generaties geboeid heeft, zal niet ophouden de latere geslachten te bekoren, omdat de drang naar schoonheid eeuwig is!

ANTOINETTE VAN HOYTEMA

In het rijk der stilte

I) DOOR
CHARLES G. D. ROBERTS
DE REIGER IN DE BIEZEN

OFSCHOON op de hooger gelegen gronden de hooioogst al was binnen gehaald, stond op het groote, boomlooze, vlakke weide-eiland het ruwe gras nog ongemaaid, daar het in het wild groeide en langen tijd noodig had om rijp te worden. De warme wind, die er van tijd tot tijd over heen streek in een vaag, ongrijpbaar rythme, bracht zware zomergeuren mee: de middag-uitwasemingen van wikke en klaver en lelies en madeliefje-bloesems, die overal tusschen de grassprietjes stonden en van de kleurige zonnenschermen van den wilden rozemarijn, die boven alles uitstaken. Boven die fleurige en geurige weelde trilde de lucht zachtjes en zoemden de zoekende bijen en vliegen verheugd om de warmte. ☞ Het eiland lag op de kalme rivier als een prachtig groen email op blauw porcelein. In dit jaargetijde stak het eenige voeten boven het water uit en waren zijn oevers, fantastisch gekarteld met kleine inhammetjes en uitstekende punten, omzoomd met dikke rijen biezen van donker zeegroen. Als de wind zacht langs ze streek bogen de toppen der biezen ernstig in lange rijen en werden zilverachtig grijs. Hier en daar vloog er een snip overheen, die een signaal gaf aan haar verborgen jongen en weer weg vloog naar het open water met een helder, twee-tonig gefluit. ☞ Op een der uitstekende punten, waar een boomstronk half verscholen lag in lang water-onkruid, stond een groote blauwe reiger onbewegelijk op één lang, stelt-achtig been te balanceeren. Zijn kop, ingetrokken tusschen de hooge schouders, stak zoowat tien duim boven de toppen van het riet uit. Zijn lange, scherpe, speer-achtige snavel lag langs zijn vooruitstekende borst, gereed om in iedere richting uit te schieten. Zijn ronde, juweel-achtige oogen, hard als glas in hun glans, zagen niet slechts over het ruime, blauw-en-groene, leeg landschap heen, maar beloerden te zelfder tijd iedere beweging van den riet-rand en de ondiepten langs het strand. ☞ Eenige minuten bleef de vogel zoo als uit steen gehouwen staan. Toen, zonder eenige blijkbaar reden, schoot de lange

hals vooruit als een losgelaten boog en de speer-scherpe bek omlaag met een beweging bijna te snel om met het oog te volgen. Diep in het onkruid en water dook hij onder — en kwam er weer uit met een klein, zilverkleurig karpertje dat hij gespietst had. Een stevige slag van den wringenden visch op den boomstam maakte een einde aan zijn gekronkel. Toen wierp de knappe visscher zijn prooi omhoog, ving ze onder het vallen op, slokte ze op met den kop naar voren en hernam zijn waakzame onbewegelijkheid. ☞ Dezen keer behoefde hij niet zoo lang te wachten. Weer sprong de opgerolde veer van zijn nek los, weer schoot die bliksemsnelle lans omlaag en het water in en kwam terug met een spartelenden buit. Nu was het een groote, bruin-en-groene kikker, die den overwinnaar meer moeite veroorzaakte om hem te doden. Wel een halve minuut lang sloeg hij hem hard tegen den boomstronk, voor hij overtuigd was dat het slappe, misvormde lichaam geen pogingen meer kon doen om te ontsnappen. Toen nam hij het tusschen de punten van zijn snavel, stapte

van den boomstam af, schreed met dwaze deftigheid enkele passen het land op en verborg zijn prooi veilig in het hartje van een plokje rietgras. De groote reiger vischte niet slechts voor zichzelf, maar ook en in de eerste plaats voor een troepje buitengewoon hongerige nestvogeltjes in een ceder-moeras achter de naburige heuvels. ☞ Nadat hij den kikker gevangen had, hief de reiger zijn kop op en overzag eenigen tijd de oevers. Toen spreidde hij zijn groote vleugels uit en vloog op tot een hoogte van zeven of acht voet, zoodat hij de weiden geheel kon overzien. (Wordt vervolgd)

Foto v. d. Laarse

DE BELGISCHE BANK TE BOEKAREST

de beurt, Noord-Holland met zijn weiden en zijn duinen, met zijn boerenplaatsen en zijn „sierlijke hoven”, met Gooi en Kennemerland. — De tekst, die aan de prachtige platenreeks vooraf gaat, geeft een overzichtelijke inleiding van al wat de illustraties in beeld brengen. — Beperken we ons tot de eerste twee afleveringen, welke nu voor ons liggen, dan beginnen we onzen tocht in het Noordelijkste deel der provincie. Van de eilanden Terschelling, Vlieland, Texel komen we over den Helder, Wieringen, Callantsoog naar Schagen, waar nog een der schilderachtige slottorens bewaard bleef. We verheugen ons over het vriendelijk raadhuisje van Barsingerhorn en zijn zeer bescheiden collega, dat te Spanbroek in 1598 werd gebouwd en komen langs Urk weer naar het vasteland om in West-Friesland de statige boerderijen te bewonderen, welke getuigen van rijkdom, in traditie verworven. Teeder en ontroerend bloeien er de bloesemende boongarden, heel de streek door, tot we komen aan de duinstreek, waar Schoorl, Bergen-Binnen bij vele stellingen herinneringen aan heerlijke zomerdagen zullen wekken. We naderen de zee, het bescheiden Egmond aan den Hoef, waar intusschen kostelijk gebrandschilderde kerkransen van 17e eeuwse kunst getuigen, Egmond-Binnen, Egmond-aan-Zee, Heiloo en Castricum gaan we langs om te geraken in de polders, de echt-Hollandsche polders Schermer, Beemster en Purmer met hun oneindige weiden, welke 't hart van ieder die er woont, voor altijd vasthouden. En met een aantal afbeeldingen van Vlendamse jeugd en ouderdom sluiten fleurig deze eerste afleveringen van Landelijk Nederland in Beeld, dat een verheuging belooft te worden voor allen, wien ons schoon vaderland ter harte gaat.

L. Dorsman Czn en Jac. van der Klei hebben een plantkundeboekje, getiteld Plantengroei, in het licht gegeven, dat zeker, zooals de wensch der auteurs is, belangstelling voor de plantenwereld bij kinderen en . . . groote menschen zal aantrekken. Want het is niet alleen met een groote liefde voor planten en bloemen geschreven; de auteurs vertellen als een aantrekkelijk verhaal van al wat liefde en waardeering voor planten wekt. Joh. Briedé illustreerde zakelijk en fleurig. J. B. Wolters' Uitgeversmaatschappij N.V. te Groningen bracht een welverzorgde uitgave.

Ontvangen uitgaven

Mr. A. LOOSJES Landelijk Nederland in Beeld. Noord-Holland in Beeld. Afl. 1 en 2 Amsterdam N.V. Scheffema & Holkema's Boekhandel en Uitgevers Mij.

De eerste afleveringen van Landelijk Nederland in Beeld zijn thans gepubliceerd en ieder, die de Sprokkelingen in Nederland kent en bewondert, zal met belangstellende verwachting deze eerste afleveringen ter hand nemen. Erste afleveringen van een werk, dat de onmisbare voltooiing vormt van de Sprokkelingen, die ons op de hoogte hebben gebracht van Hollands stedschoon. Mr. A. Loosjes, die zulk een betrouwbare gids is geweest, toen hij ons leidde langs de straten en grachten, de pleinen en markten van onze dorpen en steden, zal ook ditmaal in den rondgang door het platteland van Nederland voor- gaan. Het eerst is Noord-Holland aan